

4.2. Een reflectie-opdracht om met studenten stil te staan bij een Sinterklaas-en-Zwarte-Piet activiteit op school.

Elk jaar gaan er een 200-tal eerstejaars uit de lerarenopleiding Kleuter en Lager onderwijs van HOGENT naar scholen als Zwarte Piet om deel te nemen aan de Sinterklaasactiviteiten. De studenten reflecteren over hoe het Sinterklaasgebeuren in verband te brengen valt met kindbeelden als “Het onschuldige kind” en “Het economische kind”.

Tijdens deze opdracht staan ze stil bij diversiteit en zoeken ze het verband tussen kinderfeesten en kinderrechteneducatie.

INHOUDSTAFEL

1. Werkvorm
2. Reflecties

P1
P2

Reflecteer meer via

www.starttokinderrechten.be

voor LERARENOPLEIDERS
en hun **STUDENTEN**

4. REFLECTIE

1. WERKVORM

De student schrijft een kort verslag waarin hij omschrijft hoe de Zwarte-Piet-activiteit verliep: “Jouw activiteit op de school en de ervaringen die je had tijdens het uitvoeren van de activiteit.”

Daarna geeft de student zijn inzichten mee, vertrekkende vanuit de activiteit aan de hand van deze vragen:

Hoe breng je het Sinterklaasgebeuren in verband met kindbeelden als “Het onschuldige kind” en “Het economische kind”?

Is er sprake van diversiteit tijdens dit Sinterklaasgebeuren?

Waar zie je een verband tussen kinderfeesten en kinderrechteneducatie?

De student kan vóór dit verslag gebruik maken van de aangereikte syllabi.

Bekijk het bijbehorende filmpje [hier](#).

4.2. Een reflectie-opdracht om met studenten stil te staan bij een Sinterklaas-en-Zwarte-Piet activiteit op school.

2. REFLECTIES

“De Sint praatte niet over de stoute kinderen en dat vond ik wel goed. Hij

vindt dat het opvoeden een taak van de ouders is en dat de ouders de Sint niet moeten gebruiken als middel om hun kinderen flink te laten zijn.”

“De hele discussie rond de Zwarte Pieten dringt door tot de volwassenenwereld, maar niet tot de kinderwereld. In deze visie zit volgens mij het kindbeeld ‘het onschuldige kind’. Wij zien kinderen aan als personen die zonder bijbedoeling Zwarte Piet zeggen en die nooit de link zouden leggen met zwarte slaven.”

“De feestdag Sinterklaas is een economische gebeurtenis geworden.”

“Ik denk dat we diversiteit proberen te verkrijgen door de roetpiet in te voeren. Het kroeshaar is de volgende stap. Kinderrechteneducatie gaat er niet alleen over dat kinderen hun rechten kennen, maar ook dat deze actief nageleefd worden in o.a. de school.”

“Het is moeilijk om de waarde van gelijkheid over te brengen als de feestdagen verdeeldheid zaaien in de klas. Daarom denk ik dat we voor Zwarte Piet moeten streven naar een roetpiet maar dit geleidelijk willen ‘afschaffen’. Het is altijd moeilijk om een verandering te accepteren, vooral als men het probleem niet zelf voelt. Zo vond ik in het begin de heisa over Zwarte Piet die racistisch is ook maar overdreven en belachelijk. Dit komt omdat ik amper in aanraking kom met racisme en er mij dus ook niet in kon verplaatsen.”

“Als iemand met buitenlandse roots, ben ik tegen elke vorm van racisme en discriminatie. Ik denk dat kinderen zonder invloed van opmerkingen (die volwassenen geven over het racistische aspect) het nooit op de manier gaan zien. Wat ik wel vind is dat het pietenuiterlijk toch wel wat mag veranderd worden, want het zwarte kroeshaar, de rode lippen en gouden oorbellen verwijzen duidelijk naar een stereotiep.”

“Omdat we juist zo een multiculturele samenleving zijn, denk ik dat dit onderwerp nog lang niet uitgeklaard is.”

“Ik haalde me voor de geest dat dit de momenten zijn waarvoor ik op latere leeftijd toch nog voor het onderwijs heb gekozen. De vreugde en warmte die van deze kinderen uitgaat, is de mooiste beloning dat het allemaal de moeite waard maakt. Je beseft dat je een schakel bent die iets essentieels doorgeeft wat al generaties lang wordt doorgegeven.

Waar ik mij wel een beetje zorgen om maak, is dat het hele Sinterklaasfeest toch uiteindelijk op een leugen is gestoeld. Het is een verderzetting van het onschuldige kindbeeld, waarin de kinderen zich onbelemmerd kunnen overgeven aan iets wat in wezen een fantasiewereld is.

Ik vind het allemaal nogal overdreven. Vandaag de dag mag je bijna niets meer zeggen zonder dat er iets racistisch wordt beschouwd.”